

"ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΡΑΤΣΙΣΜΟ "

ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ:

[ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ](#)

Ημερομηνία Δημιουργίας:

03/07/2024

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος σεναρίου

"Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ενσυναίσθηση: Αντιμετωπίζοντας τον Ρατσισμό "

Δημιουργοί / Συντελεστές

Χριστοφόρου Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ-70

Συνοπτική περιγραφή

Το σενάριο επικεντρώνεται στην εκπαίδευση των μαθητών/τριων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, με αφορμή την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Οι μαθητές/τριες θα εξερευνήσουν και θα αναλύσουν τις έννοιες των ατομικών, κοινωνικών, πολιτικών δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του πολίτη. Μέσα από ομαδικές εργασίες, καταιγισμό ιδεών και τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων, θα αναπτύξουν εννοιολογικούς χάρτες και θα κατανοήσουν τη σημασία των δικαιωμάτων αυτών. Η διαδικασία περιλαμβάνει δημιουργία ψηφιακών εικόνων και θεατρικές δραστηριότητες, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Γνωστικό/ά αντικείμενο/α – γνωστική/ές περιοχή/ές

Εκπαίδευση στα ψηφιακά μέσα > Εκφράζομαι με τα Μέσα / Δημιουργικότητα > Δημιουργία πολυμέσων

Για την υλοποίηση του παρόντος σεναρίου, από το Γνωστικό Αντικείμενο της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής και, συγκεκριμένα από τη 2η Θεματική Ενότητα "Το άτομο και η Πολιτεία" - Ενότητα Β' "Κράτος και

Πολίτης", επιλέχθηκε το Κεφάλαιο 1 "Δικαιώματα και υποχρεώσεις του πολίτη".

Θέμα (τα)

Το σενάριο πραγματεύεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, εστιάζοντας στην κατανόηση των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων, καθώς και των υποχρεώσεων του πολίτη. Εξετάζει την έννοια του ρατσισμού και προωθεί την ενσυναίσθηση και την κριτική σκέψη. Οι μαθητές/τριες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται φαινόμενα ρατσιστικής συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον, χρησιμοποιώντας τεχνολογία και θεατρικές τεχνικές.

Σχέση / Σύνδεση με το/τα Πρόγραμμα/τα Σπουδών

Το σενάριο συνδέεται με το Πρόγραμμα Σπουδών της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της Στ' Δημοτικού, ενσωματώνοντας στοιχεία από τα μαθήματα της Θεατρικής Αγωγής και των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας. Εστιάζει στην κατανόηση και τον σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων, τη δημοκρατική συνείδηση και την αντιμετώπιση του ρατσισμού, θέματα που αναφέρονται ρητά στο αναλυτικό πρόγραμμα. Επιπλέον, ενισχύει τις ψηφιακές δεξιότητες μέσω της χρήσης tablets και διαδικτυακών εργαλείων, ενώ η θεατρική έκφραση προάγει την ενσυναίσθηση και την κριτική σκέψη των μαθητών/τριών.

Λέξεις-κλειδιά

[Δικαιώματα υποχρεώσεις πολίτης](#) [Τεχνητή Νοημοσύνη](#) [ρατσισμός](#)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Πρωτοτυπία – Καινοτομία

Το σενάριο παρουσιάζει πρωτοτυπία και καινοτομία μέσα από τη διεπιστημονική προσέγγιση και τη χρήση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων. Η ιδέα στηρίζεται στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών/τριών στην κατανόηση και ανάλυση των ανθρώπινων δικαιωμάτων μέσω διαδραστικών και συνεργατικών δραστηριοτήτων. Η χρήση Google Docs για καταγισμό ιδεών και του εργαλείου Φωτόδεντρο για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών ενισχύει τις ψηφιακές δεξιότητες. Η θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό" και η δημιουργία ψηφιακών εικόνων με Τεχνητή Νοημοσύνη προσφέρουν δημιουργικότητα και ενσυναίσθηση. Τέλος, το μοντέλο Frayer για την ανάλυση του ρατσισμού προάγει την κριτική σκέψη και τη βαθύτερη κατανόηση σύνθετων εννοιών.

Γνωστικά – διδακτικά προβλήματα

Το σενάριο αντιμετωπίζει το εκπαιδευτικό πρόβλημα της περιορισμένης κατανόησης και ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη ρατσιστική συμπεριφορά. Επιδιώκει να ενισχύσει τη γνώση και τον σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα, καλλιεργώντας την κριτική σκέψη και την ενσυναίσθηση. Μέσω διαδραστικών δραστηριοτήτων, τεχνολογικών εργαλείων και θεατρικών τεχνικών, το σενάριο ενθαρρύνει τη συνεργατική μάθηση, την ενεργή συμμετοχή και τη δημιουργική έκφραση των μαθητών/τριών, συνεισφέροντας στην ολοκληρωμένη κατανόηση και την αντιμετώπιση του ρατσισμού και των διακρίσεων στο σχολικό περιβάλλον.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Παιδαγωγική προσέγγιση

Το σενάριο υιοθετεί μια παιδαγωγική προσέγγιση που συνδυάζει την ανοικτή (αντικειμενοκεντρική) διδασκαλία με το σχέδιο δράσης με κοινωνικοπολιτικές προεκτάσεις.

1. **Ανοικτή διδασκαλία:** Οι μαθητές/τριες διερευνούν ενεργά τις έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του ρατσισμού μέσω της χρήσης τεχνολογικών εργαλείων, όπως τα Google Docs και το εργαλείο Φωτόδεντρο για εννοιολογικούς χάρτες. Η χρήση του μοντέλου Frayer για την ανάλυση του ρατσισμού προάγει την κριτική σκέψη και την αυτονομία στη μάθηση.
2. **Σχέδιο δράσης με κοινωνικοπολιτικές προεκτάσεις:** Το σενάριο εμπλέκει τους μαθητές/τριες σε δραστηριότητες που έχουν κοινωνικό και πολιτικό αντίκτυπο, όπως η θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό" και η δημιουργία ψηφιακών εικόνων για την αντιμετώπιση του ρατσισμού. Αυτές οι δραστηριότητες ενθαρρύνουν την κοινωνική ευαισθητοποίηση και την ενεργή συμμετοχή σε κοινωνικά ζητήματα.

Η παιδαγωγική αυτή προσέγγιση στηρίζεται στις αρχές της διαδραστικής και συνεργατικής μάθησης (Johnson & Johnson, 1999), της ανάπτυξης κριτικής σκέψης (Ennis, 1985) και της αξιοποίησης της τεχνολογίας στην εκπαίδευση (Means, 1994). Συνδυάζει τη θεωρητική γνώση με την πρακτική εφαρμογή, ενθαρρύνοντας τους μαθητές/τριες να γίνουν ενεργοί πολίτες και να συμβάλλουν στη δημιουργία ενός δικαιότερου κόσμου.

Διδακτικό μοντέλο

Το διδακτικό μοντέλο που εφαρμόζεται στο σενάριο αποτελείται από πολλές φάσεις και χρησιμοποιεί ποικίλες μορφές διδασκαλίας. Αυτές μπορούν να ομαδοποιηθούν σε διάφορες "οικογένειες" διδασκαλίας, όπως αναφέρονται παρακάτω:

1. Τύπου Εισήγησης:

- **Εισήγηση:** Παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και του σκοπού του μαθήματος μέσω PowerPoint και σχετικού βίντεο (1η Δραστηριότητα).

2. Τύπου Συζήτησης:

- **Κατευθυνόμενη Συζήτηση:** Διερεύνηση προηγούμενων εμπειριών και γνώσεων των μαθητών/τριών μέσω ερωτήσεων και διαλόγου (1η Δραστηριότητα).
- **Διάλογος και Αξιολόγηση:** Συζήτηση των εννοιών και των ευρημάτων των ομάδων κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας και της ανάλυσης (2η Δραστηριότητα).

3. Τύπου Σκηνοθεσίας:

- **Παιχνίδι Ρόλων:** Εφαρμογή της θεατρικής τεχνικής "Γλύπτης – Γλυπτό" για την παρουσίαση σεναρίων ρατσιστικής συμπεριφοράς (3η και 5η Δραστηριότητα).

4. Τύπου Παραγωγής:

- **Δημιουργία Ψηφιακών Εικόνων:** Κατασκευή ψηφιακών εικόνων για την απεικόνιση σεναρίων ρατσιστικής συμπεριφοράς χρησιμοποιώντας το Microsoft Bing (4η Δραστηριότητα).
- **Χάρτες Εννοιών:** Δημιουργία εννοιολογικών χαρτών χρησιμοποιώντας το εργαλείο του Φωτόδεντρου (2η Δραστηριότητα).

5. Τύπου Ατομικής Εργασίας:

- **Ατομική Αυτοαξιολόγηση:** Συμπλήρωση ακροστιχίδας και ατομικού φύλλου αξιολόγησης για την ανατροφοδότηση του μαθήματος (6η Δραστηριότητα).

6. Τύπου Ανατροφοδότησης:

- **Ανατροφοδότηση και Αυτοαξιολόγηση:** Παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αυτοαξιολόγησης και διδασκαλίας ανατροφοδότησης από τον/την εκπαιδευτικό (6η Δραστηριότητα).

7. Τύπου Επεξεργασίας/Στοιχειοθέτησης:

- **Καταγραφή και Οργάνωση:** Καταιγισμός ιδεών και οργάνωση σε Google Docs για τη διαμόρφωση των εννοιών (2η Δραστηριότητα).

8. Τύπου Ελέγχου:

- **Διαμορφωτική Αξιολόγηση:** Αξιολόγηση των ευρημάτων των ομάδων και του μαθήματος γενικότερα (2η Δραστηριότητα).

Διδακτικές στρατηγικές / τεχνικές

Στο σενάριο που δόθηκε, χρησιμοποιούνται οι εξής διδακτικές τεχνικές:

1. Ιδεοθύελλα (Brainstorming) - Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:

- Στη 2η Δραστηριότητα οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες και κάνουν κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών τους. Κάθε ομάδα πραγματοποιεί καταιγισμό ιδεών (brainstorming) χρησιμοποιώντας Google Docs για να καταγράψει λέξεις και έννοιες σχετικές με το θέμα τους.

2. Εννοιολογικός χάρτης - Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:

- Στη συνέχεια του brainstorming, οι μαθητές/τριες κατασκευάζουν εννοιολογικούς χάρτες της ομάδας τους, χρησιμοποιώντας το εργαλείο κατασκευής εννοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου. Οι χάρτες βοηθούν στη συστηματοποίηση και οργάνωση των ιδεών που

προέκυψαν από τον καταγιισμό ιδεών.

3. Μοντέλο Frayer - Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:

- Κατά την ανάλυση της έννοιας "ρατσισμός", οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν το μοντέλο Frayer για να εμβαθύνουν στο θέμα. Με αυτό το μοντέλο, διατυπώνουν έναν ορισμό, προσδίδουν χαρακτηριστικά, αναζητούν παραδείγματα και αντιπαραδείγματα, επιτυγχάνοντας έτσι διαφοροποίηση της διδασκαλίας.

4. Θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό" - Δραστηριότητα παιχνιδιού:

- Στην 3η και 5η Δραστηριότητα οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν τη θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό" για να αποδώσουν τις διαφορετικές εκδοχές των σεναρίων ρατσιστικής συμπεριφοράς. Κάθε ομάδα παρουσιάζει το σενάριό της, ενισχύοντας την ενεργό συμμετοχή και την κατανόηση μέσω της δραματικής τέχνης.

5. Τεχνική ΑΒΓ - Δραστηριότητα αξιολόγησης:

- Στην 6η (τελική) Δραστηριότητα, οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν την ακροστιχίδα της λέξης "Δικαίωμα". Αυτή η τεχνική βοηθά στην αξιολόγηση των γνώσεων και την ανατροφοδότηση του μαθήματος.

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στοχευόμενο κοινό (ομάδα-στόχος ή σε ποιους απευθύνεται)

Το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές/τριες της Στ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου.

Βαθμίδα Εκπαίδευσης

δημοτικό

Τάξη

ΣΤ' Δημοτικού

Ηλικιακή ομάδα

Από 11 Έως 12

Γλώσσα στοχευόμενου κοινού

ελληνικά

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης σεναρίου (διάρκεια)

μικρή διάρκεια: έως 3 ώρες

Το σενάριο έχει διάρκεια 2 διδακτικές ώρες.

Χώρος υλοποίησης

Το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων του σεναρίου θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα διδασκαλίας. Εκεί θα παρουσιαστούν η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, το σχετικό βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου, καθώς και οι βασικές έννοιες "ατομικά δικαιώματα", "κοινωνικά δικαιώματα", "πολιτικά δικαιώματα" και "υποχρεώσεις". Επίσης, οι συζητήσεις και η παρουσίαση των ευρημάτων των ομάδων θα λάβουν χώρα στην αίθουσα διδασκαλίας. Στον ίδιο χώρο, οι μαθητές/τριες θα χρησιμοποιήσουν τα tablets που τους έχουν δοθεί για να καταγράψουν τις ιδέες τους στο Google Docs, για να δημιουργήσουν εννοιολογικούς χάρτες χρησιμοποιώντας το εργαλείο του Φωτόδεντρου και για να κατασκευάσουν ψηφιακές εικόνες με το Microsoft Bing. Αυτές οι δραστηριότητες, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα tablet, μπορούν να υλοποιηθούν στο εργαστήριο υπολογιστών του σχολείου.

Ενορχήστρωση τάξης

Οργάνωση τάξης / διδασκαλίας

Στο παρόν σενάριο, η οργάνωση της τάξης και της διδασκαλίας περιλαμβάνει διάφορους τρόπους εργασίας, προσαρμοσμένους στις ανάγκες των διαφορετικών φάσεων του μαθήματος. Αναλυτικά:

1. Ολομέλεια:

- **Παρουσίαση και Εισήγηση:** Στην αρχή του σεναρίου (1η Δραστηριότητα), γίνεται παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και του σχετικού βίντεο στην ολομέλεια της τάξης. Επίσης, στην ολομέλεια παρουσιάζεται ο σκοπός του σεναρίου και οι βασικές έννοιες των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του πολίτη (1η - 2η Δραστηριότητα).
- **Συζήτηση και Ανταλλαγή Εντυπώσεων:** Διεξάγεται διάλογος για τη διερεύνηση προηγούμενων εμπειριών και γνώσεων των μαθητών/τριών (1η Δραστηριότητα).

2. Ομαδική Εργασία:

- **Καταιγισμός Ιδεών (Brainstorming) και Εννοιολογικός Χάρτης:** Οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε 4 ομάδες, καθεμία από τις οποίες αναλαμβάνει μια βασική έννοια (ατομικά δικαιώματα, κοινωνικά δικαιώματα, πολιτικά δικαιώματα, υποχρεώσεις του πολίτη). Οι ομάδες καταγράφουν ιδέες και δημιουργούν εννοιολογικούς χάρτες (2η Δραστηριότητα).
- **Μοντέλο Frayer:** Οι ομάδες αναλύουν την έννοια του ρατσισμού χρησιμοποιώντας το μοντέλο Frayer και παρουσιάζουν τα αποτελέσματά τους στην ολομέλεια (2η Δραστηριότητα).
- **Θεατρική Τεχνική "Γλύπτης - Γλυπτό":** Κάθε ομάδα αποδίδει μια διαφορετική εκδοχή του σεναρίου ρατσιστικής συμπεριφοράς χρησιμοποιώντας τη θεατρική τεχνική (3η και 5η

Δραστηριότητα).

- **Δημιουργία Ψηφιακών Εικόνων:** Οι ομάδες κατασκευάζουν ψηφιακές εικόνες για την απεικόνιση σεναρίων ρατσιστικής συμπεριφοράς (4η Δραστηριότητα).

3. Ατομική Εργασία:

- **Αυτοαξιολόγηση:** Οι μαθητές συμπληρώνουν ατομικά την ακροστιχίδα της λέξης "Δικαίωμα" και το ερωτηματολόγιο για την ανατροφοδότηση του μαθήματος (6η Δραστηριότητα).

Ρόλοι μαθητών & εκπαιδευτικών

Ρόλοι μαθητών/τριών

Οι μαθητές/τριες στο σενάριο αυτό αναλαμβάνουν πολλαπλούς ρόλους που ενισχύουν την ενεργό συμμετοχή και τη συνεργατική μάθηση. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι μαθητές/τριες λειτουργούν ως ερευνητές, δημιουργοί και συνεργάτες. Στην αρχή, συμμετέχουν σε καταιγισμό ιδεών (brainstorming), συλλέγουν και ανταλλάσσουν πληροφορίες και εμπειρίες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, χρησιμοποιώντας τα Google Docs και τα tablets τους. Στη συνέχεια, αναλαμβάνουν τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών, καταγράφοντας και οργανώνοντας τις σκέψεις τους για βασικές έννοιες όπως τα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πολιτών. Με την εφαρμογή του μοντέλου Frayer, εμβαθύνουν στην έννοια του ρατσισμού, συνθέτοντας χαρακτηριστικά, παραδείγματα και αντιπαραδείγματα. Επιπλέον, μέσω της θεατρικής τεχνικής "Γλύπτεις - Γλυπτό", οι μαθητές/τριες συμμετέχουν σε δραστηριότητες παιχνιδιού ρόλων, αναπαριστώντας και αναλύοντας σενάρια ρατσιστικής συμπεριφοράς. Στο τέλος, εμπλέκονται στην αυτοαξιολόγησή τους και στη γενικότερη αξιολόγηση του σεναρίου, χρησιμοποιώντας φύλλα αξιολόγησης και ερωτηματολόγιο.

Ρόλοι Εκπαιδευτικού

Ο/η εκπαιδευτικός διαδραματίζει τον ρόλο του εμπυχωτή, συνεργάτη και συντονιστή καθ' όλη τη διάρκεια του σεναρίου. Ως εμπυχωτής, ενθαρρύνει τη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών, δημιουργεί ένα θετικό και ασφαλές ψυχολογικό κλίμα στην τάξη και προωθεί την ελεύθερη έκφραση και την ανταλλαγή ιδεών. Κατά τη διάρκεια των ομαδικών εργασιών, ο/η εκπαιδευτικός λειτουργεί ως συνεργάτης, παρέχοντας καθοδήγηση και υποστήριξη, βοηθώντας τους μαθητές/τριες να οργανώσουν τη δουλειά τους και να κατανοήσουν τις έννοιες. Παράλληλα, συντονίζει τις δραστηριότητες των ομάδων, εξασφαλίζοντας ότι ακολουθούνται οι οδηγίες και τηρείται το χρονοδιάγραμμα. Κατά τη φάση της αξιολόγησης, ο/η εκπαιδευτικός παρέχει ανατροφοδότηση, βοηθώντας τους μαθητές/τριες να αναθεωρήσουν ή να επιβεβαιώσουν τις απόψεις τους, και ενθαρρύνει την αυτοαξιολόγηση και την προσωπική ανάπτυξη. Μέσα από την αλληλεπίδραση αυτή, επιτυγχάνεται μια αυθεντική συμμετοχή των μαθητών/τριών σε όλες τις φάσεις της διδακτικής/μαθησιακής διαδικασίας.

Απαιτήσεις εφαρμογής σεναρίου

Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών

Οι μαθητές/τριες χρειάζεται να έχουν μια βασική κατανόηση των εννοιών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των πολιτών, όπως και των βασικών δομών του πολιτικού και κοινωνικού συστήματος. Αναμένεται να έχουν ήδη αναπτύξει αντιλήψεις και απόψεις γύρω από θέματα δικαιοσύνης, ισότητας και σεβασμού των δικαιωμάτων των άλλων. Επιπλέον, είναι σημαντικό να έχουν εκφράσει και συζητήσει τις εμπειρίες τους γύρω από την έννοια του ρατσισμού και της διάκρισης, καθώς αυτά τα θέματα αποτελούν κεντρικό σημείο του σεναρίου.

Οι μαθητές/τριες θα πρέπει επίσης να διαθέτουν μεθοδολογικές ικανότητες, όπως η ικανότητα συνεργασίας σε ομάδες, η συμμετοχή σε διαλογικές συζητήσεις, η χρήση τεχνολογικών εργαλείων (π.χ. tablets, Google Docs) για την καταγραφή και οργάνωση των ιδεών τους, καθώς και η δημιουργία εννοιολογικών χαρτών. Η εξοικείωση με τη χρήση των παραπάνω εργαλείων αποτελεί προϋπόθεση για την αποτελεσματική συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του μαθήματος.

Δομικές και Υλικοτεχνικές Προϋποθέσεις

Η επιτυχία του σεναρίου απαιτεί την ύπαρξη συγκεκριμένων δομικών και υλικοτεχνικών προϋποθέσεων. Η τάξη πρέπει να είναι εξοπλισμένη με tablets ή υπολογιστές για κάθε ομάδα μαθητών/τριών, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν το Google Docs και να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η ύπαρξη βιντεοπροβολέα είναι απαραίτητη για την παρουσίαση του PowerPoint και των ψηφιακών εικόνων που θα δημιουργηθούν από τους/τις μαθητές/τριες. Το σχολείο πρέπει επίσης να έχει πρόσβαση σε κατάλληλους χώρους, όπως το εργαστήριο υπολογιστών για την κατασκευή των εννοιολογικών χαρτών και την επεξεργασία των ψηφιακών εικόνων, στην περίπτωση που δεν υπάρχουν διαθέσιμα tablets.

Επιπλέον, είναι σημαντικό το σχολείο να υποστηρίζει μια κουλτούρα ανοιχτής συζήτησης και σεβασμού των διαφορετικών απόψεων, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή όλων των μαθητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία. Η διαθεσιμότητα πόρων και υποστηρικτικού υλικού από το "Φωτόδεντρο" είναι επίσης σημαντική για τη δημιουργία των εννοιολογικών χαρτών. Οι δομικές αυτές προϋποθέσεις θα βοηθήσουν στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή και τη συνεργατική μάθηση.

Απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Η επιτυχής υλοποίηση του σεναρίου απαιτεί την ύπαρξη και χρήση συγκεκριμένης υλικοτεχνικής υποδομής και εκπαιδευτικών μέσων, τόσο για τις διάφορες φάσεις της διδακτικής διαδικασίας, από την παρουσίαση και συζήτηση, μέχρι τις ομαδικές εργασίες και τις δημιουργικές δραστηριότητες των μαθητών/τριών.

Νέα Τεχνολογία

- **Tablets/υπολογιστές:** Κάθε ομάδα μαθητών/τριών θα διαθέτει ένα tablet (ή εναλλακτικά έναν υπολογιστή) για τη χρήση των Google Docs, την καταγραφή των ιδεών κατά τη διάρκεια του καταιγισμού ιδεών (brainstorming), την κατασκευή εννοιολογικών χαρτών και την παρατήρηση και δημιουργία ψηφιακών εικόνων με το σχετικό πρόγραμμα που υποστηρίζεται από την τεχνητή νοημοσύνη (Microsoft Bing).
- **Διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας:** Για την παρουσίαση του βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου, τις παρουσιάσεις PowerPoint, και την προβολή των ψηφιακών εικόνων που θα δημιουργηθούν από τους μαθητές/τριες.
- **Πρόσβαση στο Διαδίκτυο:** Απαραίτητη για τη χρήση online εργαλείων όπως τα Google Docs και το εργαλείο κατασκευής εννοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου.

Εκπαιδευτικά Λογισμικά και Εφαρμογές

- **Google Docs:** Για τη συλλογική καταγραφή και οργάνωση των ιδεών από τις ομάδες.
- **Φωτόδεντρο:** Ειδικά το εργαλείο κατασκευής εννοιολογικών χαρτών για τη δημιουργία χάρτη εννοιών από τις ομάδες.
- **Microsoft Bing Image Creator:** Για τη δημιουργία ψηφιακών εικόνων από τις ομάδες μαθητών/τριών.
- **PowerPoint:** Για την παρουσίαση στοιχείων του σεναρίου και την προβολή των ψηφιακών εικόνων.

Διαδικτυακές Πηγές και Υλικό

- **Βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου:** [Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα](#), το οποίο θα προβληθεί στην τάξη.
- **Εργαλείο κατασκευής εννοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου:** [Φωτόδεντρο - Concept Mapping Tool](#)

Απαιτούμενη προετοιμασία

Η επιτυχημένη υλοποίηση του σεναρίου απαιτεί από τον/την εκπαιδευτικό μια σειρά από προπαρασκευαστικές ενέργειες που θα διασφαλίσουν την ομαλή διεξαγωγή των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Αυτές οι ενέργειες περιλαμβάνουν τα εξής:

Οργάνωση Χώρου και Υλικού

1. **Διευθέτηση Χώρου:** Εξασφάλιση ότι η αίθουσα διδασκαλίας είναι κατάλληλα διαμορφωμένη για ομαδικές εργασίες και συζητήσεις. Προετοιμασία του εργαστηρίου υπολογιστών για τη χρήση από τις ομάδες μαθητών/τριών.
2. **Προετοιμασία του Εξοπλισμού:** Σύνδεση και έλεγχος των ηλεκτρονικών συσκευών (tablets, υπολογιστές, βιντεοπροβολέας, διαδραστικός πίνακας) για να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία τους

κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

3. **Αναπαγωγή Υλικού:** Εκτύπωση και προετοιμασία των ομαδικών φύλλων εργασίας και άλλου έντυπου υλικού που θα χρησιμοποιηθεί από τους μαθητές/τριες. Εξασφάλιση ότι τα tablets έχουν εγκαταστήσει τις απαραίτητες εφαρμογές (Google Docs, Microsoft Bing Image Creator).
4. **Επεξεργασία Οπτικοακουστικού Αρχείου:** Προετοιμασία του βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου και δημιουργία του PowerPoint με τις σχετικές εικόνες και πληροφορίες για το μάθημα.
5. **Εξασφάλιση Πρόσβασης:** Διασφάλιση ότι οι μαθητές/τριες και οι εκπαιδευτικοί έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και στις απαιτούμενες διαδικτυακές πλατφόρμες και εργαλεία (Φωτόδεντρο, Google Docs).

Προεργασία και Οργάνωση Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων

1. **Κατανομή Ομάδων:** Οργάνωση των μαθητών/τριών σε ομάδες και κατανομή των ρόλων μέσα σε αυτές. Προετοιμασία για τη διαχείριση της ομαδικής συνεργασίας.
2. **Εκπαιδευτικά Λογισμικά:** Εξασφάλιση ότι τα εκπαιδευτικά λογισμικά και οι εφαρμογές λειτουργούν σωστά και ότι οι μαθητές/τριες γνωρίζουν πώς να τα χρησιμοποιούν.
3. **Προετοιμασία του Εκπαιδευτικού:** Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι προετοιμασμένος για την καθοδήγηση των δραστηριοτήτων, γνωρίζοντας τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν, και να είναι σε θέση να υποστηρίξει τους μαθητές/τριες σε όλη τη διαδικασία.

ΣΤΟΧΟΙ & ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Διδακτικοί στόχοι

Γενικός/οί στόχος/οι

Ο γενικός στόχος του διδακτικού σεναρίου είναι να ευαισθητοποιήσει τους μαθητές/τριες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη σημασία τους στην καθημερινή ζωή. Οι μαθητές/τριες θα κατανοήσουν τις διαφορετικές κατηγορίες δικαιωμάτων (ατομικά, κοινωνικά, πολιτικά) και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτά, θα κατανοήσουν την έννοια του ρατσισμού και θα αναπτύξουν δεξιότητες για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών στο σχολικό πλαίσιο και την ευρύτερη κοινωνία. Μακροπρόθεσμα, το σενάριο επιδιώκει να προάγει την ανάπτυξη μιας κουλτούρας σεβασμού και ισότητας, ενθαρρύνοντας τους μαθητές/τριες να γίνουν ενεργοί πολίτες με κριτική σκέψη και κοινωνική ευαισθησία.

Επίπεδο προσέγγισης μιντιακού στόχου

Το σενάριο προσεγγίζει τον μιντιακό στόχο σε τέσσερα επίπεδα:

1. **Εννοιοκεντρική Προσέγγιση:** Οι μαθητές/τριες θα κατανοήσουν τις έννοιες των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, καθώς και την έννοια του ρατσισμού. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της συζήτησης και της ανάλυσης βασικών εννοιών στην τάξη, καθώς και με τη χρήση του μοντέλου Frayer.
2. **Δεξιότητες Χρήσης:** Οι μαθητές/τριες θα εξασκηθούν στη χρήση ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών (π.χ. Google Docs, Microsoft Bing Image Creator) για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών και ψηφιακών εικόνων, ενισχύοντας τις τεχνολογικές τους δεξιότητες.
3. **Επίλυση Δραστηριοτήτων:** Οι μαθητές/τριες θα κληθούν να αντιμετωπίσουν ρατσιστικές συμπεριφορές μέσα από δραστηριότητες προσομοίωσης και θεατρικές τεχνικές (π.χ. "Γλύπτης – Γλυπτό"), αναπτύσσοντας την ικανότητά τους να αναλύουν και να επιλύουν κοινωνικά προβλήματα.
4. **Αναπτυξιακές Κοινωνικές Δραστηριότητες:** Το σενάριο ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να συμμετέχουν σε δραστηριότητες κοινωνικού προσανατολισμού, προάγοντας την κοινωνική συνοχή και την αναδόμηση της κοινωνικής τους συμπεριφοράς. Μέσα από την ομαδική εργασία και τις συζητήσεις, οι μαθητές/τριες θα αναπτύξουν κοινωνικές δεξιότητες και θα ενισχύσουν το αίσθημα της αλληλεγγύης και του σεβασμού προς τους άλλους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Γνώσεις

Ανάκληση:

- Οι μαθητές/τριες θα μπορούν να αναφέρουν βασικές πληροφορίες σχετικά με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως τη χρονολογία έκδοσής της και τους βασικούς της στόχους.

Κατανόηση:

- Θα μπορούν να εξηγούν τις βασικές έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και των υποχρεώσεων του πολίτη και να δίνουν παραδείγματα καθημερινών καταστάσεων που σχετίζονται με αυτά.
- Θα κατανοήσουν τι είναι ο ρατσισμός και πώς εκδηλώνεται σε διάφορες μορφές.

Εφαρμογή:

- Θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα παραδείγματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για να εξηγήσουν πώς εφαρμόζονται σε διάφορα κοινωνικά πλαίσια.
- Θα μπορούν να εφαρμόζουν στρατηγικές για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών.

Ανάλυση:

- Θα μπορούν να αναλύουν τις διαφορετικές κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων (ατομικά, κοινωνικά, πολιτικά) και να συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά τους.

Αξιολόγηση:

- Θα μπορούν να κρίνουν καταστάσεις που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης.

Δημιουργία:

- Θα μπορούν να δημιουργούν εννοιολογικούς χάρτες με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη και ψηφιακά έργα σχετικά με τις συνέπειες του ρατσισμού.

Δεξιότητες

- **Κριτική Σκέψη:** Οι μαθητές/τριες θα αναπτύξουν την ικανότητα να σκέφτονται κριτικά και να αξιολογούν πληροφορίες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον ρατσισμό.
- **Επικοινωνία:** Θα βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες μέσω συζητήσεων, παρουσιάσεων και χρήσης θεατρικών τεχνικών.
- **Συνεργασία:** Θα αναπτύξουν την ικανότητα να συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες, μοιράζοντας αρμοδιότητες και συνεισφέροντας σε κοινές δραστηριότητες.
- **Χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας:** Θα εξασκηθούν στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών και ψηφιακών εικόνων.
- **Επίλυση Προβλημάτων:** Θα αναπτύξουν δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων μέσω της ανάλυσης και αντιμετώπισης ρατσιστικών περιστατικών.

Στάσεις, συμπεριφορές, αξίες

- **Σεβασμός και Αλληλεγγύη:** Οι μαθητές/τριες θα αναπτύξουν στάσεις σεβασμού και αλληλεγγύης προς όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών.
- **Ευαισθητοποίηση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα:** Θα καλλιεργήσουν μια βαθύτερη ευαισθητοποίηση για τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ανάγκη προστασίας τους.
- **Κοινωνική Ευθύνη:** Θα αναπτύξουν αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και επιθυμία να συμβάλλουν σε μια δίκαιη και ισότιμη κοινωνία.
- **Αντίσταση στον Ρατσισμό:** Θα ενισχύσουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν και να αντιστέκονται σε ρατσιστικές συμπεριφορές, προωθώντας την ισότητα και την ενσωμάτωση.

Εκτίμηση μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών

Η εκτίμηση των μαθησιακών ή άλλων δυσκολιών των μαθητών/τριών είναι κρίσιμη για την επιτυχή εφαρμογή του σεναρίου και την επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο

του συγκεκριμένου σεναρίου που αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την καταπολέμηση του ρατσισμού, λαμβάνονται υπόψη οι εξής δυσκολίες:

Μαθησιακές Δυσκολίες

1. **Κατανόηση Αφηρημένων Εννοιών:** Οι μαθητές/τριες της Στ' Δημοτικού μπορεί να δυσκολεύονται στην κατανόηση αφηρημένων εννοιών όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα και ο ρατσισμός. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην απλοποίηση και επεξήγηση αυτών των εννοιών μέσω συγκεκριμένων παραδειγμάτων και βιωματικών δραστηριοτήτων.
2. **Δυσκολίες στη Συνεργασία:** Κάποιοι μαθητές/τριες μπορεί να έχουν δυσκολίες στην ομαδική εργασία, είτε λόγω κοινωνικών δεξιοτήτων είτε λόγω προηγούμενων εμπειριών. Η διδασκαλία και η καθοδήγηση σχετικά με τις δεξιότητες συνεργασίας και η ενίσχυση της ομαδικής δουλειάς είναι απαραίτητες.

Παρανοήσεις και Εναλλακτικές Ιδέες

1. **Παρανοήσεις για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα:** Κάποιοι μαθητές/τριες μπορεί να έχουν λανθασμένες αντιλήψεις για το τι ακριβώς αποτελούν τα ανθρώπινα δικαιώματα ή να πιστεύουν ότι αυτά εφαρμόζονται πάντα και παντού. Μέσα από συζητήσεις και μελέτες περιπτώσεων θα διορθωθούν αυτές οι παρανοήσεις.
2. **Στερεοτυπικές Ιδέες:** Πιθανόν να υπάρχουν μαθητές/τριες που έχουν υιοθετήσει στερεοτυπικές ή προκατειλημμένες ιδέες για άλλες εθνικές, θρησκευτικές ή κοινωνικές ομάδες. Η χρήση της θεατρικής τεχνικής και άλλων βιωματικών μεθόδων μπορεί να βοηθήσει στην άρση αυτών των προκαταλήψεων.

Άλλες Δυσκολίες

1. **Προσωπικές Εμπειρίες Ρατσισμού:** Κάποιοι μαθητές/τριες μπορεί να έχουν προσωπικές εμπειρίες ρατσισμού ή διακρίσεων. Είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον για να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να αισθανθούν άνετα.
2. **Διαφορετικά Επίπεδα Γνώσεων και Δεξιοτήτων:** Υπάρχουν διαφορές στο επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων των μαθητών/τριών. Η διδασκαλία πρέπει να είναι διαφοροποιημένη και να προσαρμόζεται στις ανάγκες κάθε μαθητή/τριας.

Παιδαγωγική προσέγγιση και στρατηγικές

Στο σενάριο για την ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών της Στ' Δημοτικού σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις του πολίτη και την καταπολέμηση του ρατσισμού, η κύρια παιδαγωγική προσέγγιση που υιοθετείται είναι η βιωματική και η κοινωνικο-συναισθηματική μάθηση. Αυτή η προσέγγιση δίνει έμφαση στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών/τριών, την κατανόηση μέσα από προσωπικές εμπειρίες και την ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων.

Η βιωματική μάθηση επιτρέπει στους μαθητές/τριες να κατανοήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον ρατσισμό μέσα από δραστηριότητες που προσομοιώνουν πραγματικές καταστάσεις. Με τη χρήση θεατρικών τεχνικών, όπως η "Γλύπτης – Γλυπτό", οι μαθητές/τριες θα μπορούν να αναπαραστήσουν και να εκφράσουν συναισθήματα και καταστάσεις που συνδέονται με τον ρατσισμό. Οι ομαδικές δραστηριότητες θα ενισχύσουν την κατανόηση, την ενσυναίσθηση, την αίσθηση του ανήκειν και θα καλλιεργήσουν την αλληλεγγύη μεταξύ των μαθητών/τριών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ & ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ροή εφαρμογής – Πορεία διδασκαλίας

Η ροή της διδασκαλίας ξεκινά με την παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης και ένα σχετικό βίντεο, δημιουργώντας το πλαίσιο για τη συζήτηση. Στη συνέχεια, οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν να επεξεργαστούν βασικές έννοιες δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μέσω ιδεοθύελλας και δημιουργίας εννοιολογικών χαρτών. Η ανάλυση και η σύγκριση των εννοιών πραγματοποιείται σε ομαδικό επίπεδο, με κάθε ομάδα να παρουσιάζει τα ευρήματά της. Ακολουθεί η εμβάθυνση στην έννοια του ρατσισμού με το μοντέλο Frayer. Η πορεία ολοκληρώνεται με την έκφραση μέσω θεατρικών τεχνικών και την τελική δραστηριότητα της αξιολόγησης.

Φάσεις, Βήματα ή Δραστηριότητες

Το παρόν σενάριο υλοποιείται σε έξι Δραστηριότητες.

Δραστηριότητα 1

Τίτλος δραστηριότητας

"Εισαγωγή στα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διερεύνηση Προηγούμενων Γνώσεων".

Συνοπτική περιγραφή

Η πρώτη δραστηριότητα στοχεύει στην εισαγωγή των μαθητών/τριών στην έννοια των ανθρώπινων δικαιωμάτων και στην προετοιμασία του ψυχολογικού κλίματος για την ελεύθερη έκφρασή τους. Γίνεται αναφορά στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Ημέρα των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται ένα σύντομο βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου, διάρκειας 1:30 λεπτών. Ακολουθεί συζήτηση, όπου οι μαθητές/τριες μοιράζονται τις γνώσεις και εμπειρίες τους σχετικά

με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το μάθημα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του σκοπού της διδασκαλίας μέσω PowerPoint. Αυτή η δραστηριότητα θέτει τα θεμέλια για την κατανόηση του νέου υλικού και τη συμμετοχή των μαθητών στις επόμενες δραστηριότητες.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Ανάκληση: Οι μαθητές/τριες θα μπορούν να αναφέρουν βασικές πληροφορίες σχετικά με την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (χρονολογία έκδοσής της και τους βασικούς της στόχους).

Ευαισθητοποίηση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα: Θα καλλιεργήσουν μια βαθύτερη ευαισθητοποίηση για τη σημασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ανάγκη προστασίας τους.

Είδος δραστηριότητας

Αναφέρεται, στην ολομέλεια της τάξης, η [Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα](#), η σημαντικότερη κατάθεση για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες όλων των ανθρώπων, που υιοθετήθηκε στις [10 Δεκεμβρίου του 1948](#). Από τότε η ημέρα αυτή εορτάζεται σε όλο τον κόσμο ως Ημέρα των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Παρουσιάζεται το σχετικό βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου https://www.youtube.com/watch?v=aSnI3UvX_Hg (διάρκεια 1:30 λεπτά). Επιδιώκεται να γίνει η προετοιμασία των μαθητών/τριών και η διαμόρφωση ψυχολογικού κλίματος στην τάξη, ώστε να είναι δυνατή η ελεύθερη έκφρασή τους και η διαλογική συζήτηση μαζί τους, όπως και η ενεργός συμμετοχή τους στο μάθημα και στις ομάδες εργασίας. Διερευνώνται οι προηγούμενες εμπειρίες και οι γνώσεις τους μέσω κατάλληλων ερωτήσεων, ώστε να διαμορφωθεί το πλαίσιο της παρουσίασης του νέου υλικού. Ανταλλάσσονται εντυπώσεις και γίνεται διάλογος. Παρουσιάζεται σε PowerPoint ο σκοπός του συγκεκριμένου μαθήματος (προοργανωτής).

Εκτιμώμενη διάρκεια

Η εκτιμώμενη διάρκεια της 1ης Δραστηριότητας είναι 5 λεπτά.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Η πρώτη δραστηριότητα στοχεύει στην εισαγωγή των μαθητών/τριών στην έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στην προετοιμασία του ψυχολογικού κλίματος για την ελεύθερη έκφρασή τους. Για τη διερεύνηση προηγούμενων γνώσεων παρουσιάζεται αρχικά η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η Ημέρα των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και ένα σύντομο σχετικό βίντεο. Ακολουθεί ανάλογη συζήτηση, επιτρέποντας την ελεύθερη έκφραση των μαθητών/τριών και διαλογική συζήτηση. Η παρουσίαση του σκοπού της διδασκαλίας βοηθά στη σύνδεση των νέων πληροφοριών με τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών.

Εργαλεία

- **Διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας:** Για την παρουσίαση του βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου και την παρουσίαση PowerPoint με τον προοργανωτή του μαθήματος.
- **Βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου:** [Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα](#), το οποίο θα προβληθεί στην τάξη.

Ενορχήστρωση τάξης

Κατά τη διάρκεια της πρώτης δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός αναλαμβάνει τον ρόλο του καθοδηγητή και εμπυχωτή. Ξεκινά με την παρουσίαση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και εξηγεί τη σημασία της Ημέρας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στη συνέχεια, προβάλλεται ένα σύντομο βίντεο της Αστυνομίας Κύπρου για να κεντρίσει το ενδιαφέρον των μαθητών/τριών και να προκαλέσει σκέψεις και συναισθήματα.

Μετά την προβολή του βίντεο, ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να μοιραστούν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, θέτοντας κατάλληλες ερωτήσεις που προάγουν τη συζήτηση και την ελεύθερη έκφραση. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, οι μαθητές/τριες συμμετέχουν ενεργά, ανταλλάσσοντας εντυπώσεις και απόψεις.

Η μορφή κοινωνικής εργασίας σε αυτή τη δραστηριότητα είναι η ολομέλεια, όπου όλοι οι μαθητές/τριες συμμετέχουν στην κοινή συζήτηση. Ο εκπαιδευτικός φροντίζει να δημιουργήσει ένα θετικό και υποστηρικτικό ψυχολογικό κλίμα, όπου κάθε μαθητής αισθάνεται ελεύθερος να εκφραστεί.

Η διαφοροποίηση επιτυγχάνεται μέσω των ερωτήσεων που απευθύνονται στους μαθητές/τριες, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εμπειρίες και γνώσεις τους. Ο/Η εκπαιδευτικός μπορεί να προσαρμόζει τις ερωτήσεις και τη στήριξή του ανάλογα με τις ανάγκες κάθε μαθητή/τριας.

Τέλος, ο/η εκπαιδευτικός παρουσιάζει τον σκοπό του μαθήματος μέσω PowerPoint, λειτουργώντας ως προοργανωτής. Με αυτόν τον τρόπο, οι μαθητές/τριες αντιλαμβάνονται το πλαίσιο και τον στόχο της διδασκαλίας, προετοιμάζοντας τους για τις επόμενες δραστηριότητες. Οι μαθητές/τριες, ως συμμετέχοντες, αναλαμβάνουν τον ρόλο των ενεργών ακροατών και συνεργατών στη συζήτηση, συμβάλλοντας με τις ιδέες και τις εμπειρίες τους.

Δραστηριότητα 2

Τίτλος δραστηριότητας

"Εμβάθυνση στις Έννοιες του Ρατσισμού και των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μέσω Συνεργατικής Μάθησης".

Συνοπτική περιγραφή

Στη Δραστηριότητα 2, οι μαθητές/τριες εξετάζουν και αναλύουν τις βασικές έννοιες των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων, καθώς και των υποχρεώσεων των πολιτών. Χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες εργασίας, κάθε μία από τις οποίες ασχολείται με μια συγκεκριμένη έννοια. Χρησιμοποιώντας καταιγισμό ιδεών και τα tablets τους, καταγράφουν συνειρμικές λέξεις, δημιουργούν εννοιολογικούς χάρτες και ανταλλάσσουν απόψεις. Στη συνέχεια εμβαθύνουν στην έννοια του ρατσισμού. Τέλος, κάθε ομάδα παρουσιάζει τα ευρήματά της στην ολομέλεια της τάξης. Αυτή η δραστηριότητα συνδέεται φυσικά με την προηγούμενη, καθώς επεκτείνει τη συζήτηση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και διερευνά τις εμπειρίες και τις γνώσεις των μαθητών/τριών σε βάθος.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Κατανόηση: Οι μαθητές/τριες θα μπορούν να εξηγούν τις έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων του πολίτη και του ρατσισμού.

Εφαρμογή: Θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα παραδείγματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για να εξηγήσουν πώς εφαρμόζονται σε διάφορα κοινωνικά πλαίσια.

Ανάλυση: Θα μπορούν να αναλύουν τις κατηγορίες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και να συγκρίνουν τα χαρακτηριστικά τους.

Δημιουργία: Θα μπορούν να δημιουργούν εννοιολογικούς χάρτες με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη

Κριτική Σκέψη: Θα αναπτύξουν την ικανότητα να σκέφτονται κριτικά και να αξιολογούν πληροφορίες σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τον ρατσισμό.

Συνεργασία: Θα αναπτύξουν την ικανότητα να συνεργάζονται αποτελεσματικά σε ομάδες.

Χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας: Θα εξασκηθούν στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για τη δημιουργία εννοιολογικών χαρτών

Κοινωνική Ευθύνη: Θα αναπτύξουν αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και επιθυμίας να συμβάλλουν σε μια δίκαιη και ισότιμη κοινωνία.

Είδος δραστηριότητας

Αναφέρονται στην ολομέλεια της τάξης οι βασικές έννοιες "ατομικά δικαιώματα", "κοινωνικά δικαιώματα", "πολιτικά δικαιώματα" και "υποχρεώσεις". Οι μαθητές/τριες της τάξης χωρίζονται σε 4 ομάδες εργασίας και η κάθε ομάδα, αφού κάνει κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της, αναλαμβάνει μια βασική

έννοια ως εξής:

- 1η ομάδα: Ατομικά δικαιώματα
- 2η ομάδα: Κοινωνικά δικαιώματα
- 3η ομάδα: Πολιτικά δικαιώματα
- 4η ομάδα: Υποχρεώσεις του πολίτη

Σε επίπεδο ομάδας γίνεται καταιγισμός ιδεών (brainstorming), χρησιμοποιώντας Google Docs και αξιοποιώντας το tablet που τους έχει δοθεί. Οι μαθητές/τριες καλούνται να καταγράψουν τις λέξεις που τους έρχονται αυθόρμητα και συνειρμικά και έχουν σχέση με την βασική έννοια που επεξεργάζονται (ενδεικτικά: αξιοπρέπεια, ευθύνη, ισότητα, απαγόρευση διακρίσεων, σεβασμός, συμμετοχή, ελευθερία έκφρασης, μόρφωση, περίθαλψη, εργασία, εκλογή, υποψήφιος, διορισμός σε δημόσια θέση Σύνταγμα, Δημοκρατία κ.α.). Στη συνέχεια, προκαλείται διάλογος, ώστε να γίνει ένα πρώτο ξεκαθάρισμα των απαντήσεων. Οι μαθητές/τριες, χρησιμοποιώντας το tablet που τους έχει δοθεί, κατασκευάζουν τον χάρτη εννοιών της ομάδας τους. Το πλαίσιο του εννοιολογικού χάρτη καθορίζεται με την κατασκευή μιας ερώτησης εστίασης, η οποία έχει άμεση σχέση με την υπό διαπραγμάτευση βασική έννοια, που έχει αναλάβει η κάθε ομάδα. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιείται το εργαλείο κατασκευής εννοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-3423>) (**1ο Ομαδικό Φύλλο Εργασίας**). Με τον τρόπο αυτό, κάθε ομάδα ασχολείται με διαφορετική πτυχή του γνωστικού αντικείμενου και καταγράφει τις απαντήσεις που την αφορούν.

Μέσα από τις ομαδικές εργασίες, τα παιδιά μπορούν να αναθεωρήσουν ή να επιβεβαιώσουν τις απόψεις που είχαν στην αρχή του μαθήματος. Κατά τη διάρκεια της ανάλυσης και επεξεργασίας των νέων εννοιών από τις ομάδες, θα γίνεται διάλογος και αξιολόγηση των ευρημάτων των παιδιών (διαμορφωτική αξιολόγηση). Η κάθε ομάδα, αφού ανακαλύψει τη νέα γνώση, παρουσιάζει τα ευρήματα της στην ολομέλεια της τάξης.

Στη συνέχεια, με το μοντέλο Frayer προσδιορίζεται η έννοια "ρατσισμός", καθώς κατέχει σημαντική θέση στα πλαίσια του σεναρίου. Με τον γραφικό αυτό οργανωτή, τα παιδιά εμβαθύνουν στο θέμα του ρατσισμού διατυπώνοντας έναν ορισμό, προσδίδοντας του χαρακτηριστικά, αναζητώντας παραδείγματα και αντιπαραδείγματα ενώ, ταυτόχρονα, επιτυγχάνεται διαφοροποίηση της διδασκαλίας. Μοιράζεται, συνεπώς το **2ο Ομαδικό Φύλλο Εργασίας** στις τέσσερις ομάδες της τάξης, οι οποίες, στη συνέχεια, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους στην ολομέλεια.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Η εκτιμώμενη διάρκεια της 2ης Δραστηριότητας είναι 22 λεπτά.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Στη Δραστηριότητα 2 χρησιμοποιούνται τρεις τεχνικές διδασκαλίας: η Ιδεοθύελλα (Brainstorming), ο

ενοιολογικός χάρτης και το μοντέλο Frayer, όλες ως δραστηριότητες άμεσης διδασκαλίας. Μέσω της Ιδεοθύελλας, οι μαθητές/τριες καταγράφουν συνειρμικές λέξεις σχετικές με την έννοιά τους. Στη συνέχεια, δημιουργούν ενοιολογικούς χάρτες για να οργανώσουν και να συνδέσουν αυτές τις ιδέες. Τέλος, με το μοντέλο Frayer, εμβαθύνουν στην έννοια του ρατσισμού, διατυπώνοντας ορισμούς, χαρακτηριστικά, παραδείγματα και αντιπαραδείγματα.

Εργαλεία

- **Tablets/υπολογιστές:** Κάθε ομάδα μαθητών θα διαθέτει ένα tablet (ή εναλλακτικά ένας υπολογιστής) για τη χρήση των Google Docs, την καταγραφή των ιδεών κατά τη διάρκεια του καταιγισμού ιδεών (brainstorming), την κατασκευή ενοιολογικών χαρτών και τη δημιουργία ψηφιακών εικόνων με την τεχνητή νοημοσύνη της Microsoft Bing.
- **Πρόσβαση στο Διαδίκτυο:** Απαραίτητη για τη χρήση online εργαλείων όπως τα Google Docs και το εργαλείο κατασκευής ενοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου.
- **Google Docs:** Για τη συλλογική καταγραφή και οργάνωση των ιδεών από τις ομάδες.
- **Φωτόδεντρο:** Ειδικά το εργαλείο κατασκευής ενοιολογικών χαρτών για τη δημιουργία χάρτη εννοιών από τις ομάδες.
- **Εργαλείο κατασκευής ενοιολογικών χαρτών του Φωτόδεντρου:** [Φωτόδεντρο - Concept Mapping Tool](#).

Ενορχήστρωση τάξης

Στη Δραστηριότητα 2, ο/η εκπαιδευτικός αρχικά παρουσιάζει τις βασικές έννοιες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και χωρίζει την τάξη σε τέσσερις ομάδες εργασίας. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει μια έννοια, όπως τα ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του πολίτη. Οι μαθητές/τριες συνεργάζονται, χρησιμοποιώντας Google Docs και tablets για ιδεοθύελλα και κατασκευή ενοιολογικών χαρτών. Ο/η εκπαιδευτικός διευκολύνει τη διαδικασία, υποστηρίζοντας τις ομάδες και παρέχοντας καθοδήγηση. Η διαφοροποίηση επιτυγχάνεται μέσω της ομαδικής εργασίας και του μοντέλου Frayer, με στόχο την εμβάθυνση στην έννοια του ρατσισμού.

Δραστηριότητα 3

Τίτλος δραστηριότητας

"Αντιμετωπίζοντας τον Ρατσισμό: Μια Βιωματική Προσέγγιση"

Συνοπτική περιγραφή

Η 3η δραστηριότητα στοχεύει στην καλλιέργεια ενσυναίσθησης και συνεργατικότητας μέσω της θεατρικής τεχνικής "Γλύπτης – Γλυπτό". Οι μαθητές/τριες θα λάβουν ψηφιοποιημένες εικόνες, με κοινή την εικόνα μιας μαθήτριας να πειράζει μια μαθήτρια Ρομά, και θα αποδώσουν διαφορετικές εκδοχές του σεναρίου. Το 3ο Ομαδικό Φύλλο Εργασίας περιέχει το σενάριο για κάθε ομάδα. Η δραστηριότητα αποτελεί συνέχεια προηγούμενων φάσεων που εισήγαγαν τις βασικές έννοιες του ρατσισμού και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενισχύοντας την κατανόηση των κοινωνικών επιπτώσεων του ρατσισμού.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- **Εφαρμογή:** Οι μαθητές/τριες θα μπορούν να εφαρμόζουν στρατηγικές για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών.
- **Αξιολόγηση:** Θα μπορούν να κρίνουν καταστάσεις που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης.
- **Επικοινωνία:** Θα βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες μέσω συζητήσεων, παρουσιάσεων και χρήσης θεατρικών τεχνικών.
- **Επίλυση Προβλημάτων:** Θα αναπτύξουν δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων μέσω της ανάλυσης και αντιμετώπισης ρατσιστικών περιστατικών.
- **Σεβασμός και Αλληλεγγύη:** Θα αναπτύξουν στάσεις σεβασμού και αλληλεγγύης προς όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών.
- **Αντίσταση στον Ρατσισμό:** Θα ενισχύσουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν και να αντιστέκονται σε ρατσιστικές συμπεριφορές, προωθώντας την ισότητα και την ενσωμάτωση.

Είδος δραστηριότητας

Σε κάθε ομάδα δίνονται δύο εικόνες (ψηφιοποιημένες στο tablet τους), κατασκευασμένες με το πρόγραμμα δημιουργίας εικόνας με Τεχνητή Νοημοσύνη Microsoft Bing. Η μία εικόνα είναι κοινή για όλες τις ομάδες και δείχνει μια μαθήτρια της Στ' τάξης να ενοχλεί μια μαθήτρια Ρομά που έχει έρθει πρόσφατα στο σχολείο. Η κάθε ομάδα έχει να αποδώσει με την θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό" μια διαφορετική εκδοχή του σεναρίου (ο ρόλος του «σκηνοθέτη» στην τεχνική αυτή είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας σε σχέση με τις προηγούμενες δραστηριότητες, γεγονός που επιτρέπει τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας). Για το σκοπό αυτό μοιράζεται στις ομάδες το **3ο Ομαδικό Φύλλο Εργασίας**, που περιέχει το σενάριο που καλούνται να αποδώσουν τα παιδιά – διαφορετικό για κάθε ομάδα. Με την παρουσίαση της κάθε εκδοχής στην ολομέλεια της τάξης, παρουσιάζονται οι σχετικές εικόνες σε PowerPoint και η περιγραφή του κάθε σεναρίου. Ακολουθεί συζήτηση και σχολιασμός.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Η εκτιμώμενη διάρκεια της 3ης Δραστηριότητας είναι 18 λεπτά.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, χρησιμοποιείται η **Θεατρική Τεχνική "Γλύπτης - Γλυπτό"**. Οι μαθητές/τριες δημιουργούν παγωμένες εικόνες με τα σώματά τους, αποδίδοντας σκηνές από τις εικόνες που τους δίνονται. Αυτή η τεχνική ενθαρρύνει τη μη λεκτική έκφραση συναισθημάτων και καταστάσεων, καλλιεργώντας την ενσυναίσθηση.

Εργαλεία

- **Tablets/υπολογιστές:** Κάθε ομάδα μαθητών θα διαθέτει ένα tablet (ή εναλλακτικά ένας υπολογιστής) για την παρατήρηση των ψηφιακών εικόνων του σεναρίου που έχουν να αναπαραστήσουν.
- **PowerPoint:** Για την παρουσίαση στοιχείων του σεναρίου (Φύλλο Εργασίας 3).

Ενορχήστρωση τάξης

Ο/Η εκπαιδευτικός εισάγει τη δραστηριότητα, εξηγεί τις οδηγίες και καθοδηγεί τους μαθητές/τριες καθώς χωρίζονται σε ομάδες και λαμβάνουν τα tablets με τις ψηφιοποιημένες εικόνες. Οι μαθητές/τριες εργάζονται ομαδικά για να αποδώσουν την εικόνα με τη θεατρική τεχνική «Γλύπτης - Γλυπτό». Ο εκπαιδευτικός περιφέρεται ανάμεσα στις ομάδες, παρέχοντας καθοδήγηση και υποστήριξη. Μετά την ομαδική εργασία, οι ομάδες παρουσιάζουν τις δημιουργίες τους στην ολομέλεια της τάξης. Η διαφοροποίηση επιτυγχάνεται μέσω του ρόλου του «σκηνοθέτη» στην τεχνική, που προσαρμόζεται στη δυσκολία που μπορεί να αντιμετωπίσει η κάθε ομάδα, και μέσω της ποικιλίας των σεναρίων που αποδίδουν.

Ο/Η εκπαιδευτικός λειτουργεί ως καθοδηγητής και εμπνευστής, παρέχοντας υποστήριξη και ανατροφοδότηση. Οι μαθητές/τριες αναλαμβάνουν ενεργούς ρόλους στην ομάδα τους, όπως αυτόν του γλύπτη, των αγαλμάτων και του σκηνοθέτη, αναπτύσσοντας ηγετικές και δημιουργικές δεξιότητες. Με την παρουσίαση στην ολομέλεια, οι μαθητές/τριες αναλαμβάνουν το ρόλο των παρουσιαστών και κριτών, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και την κριτική σκέψη. Η συνεργατική προσέγγιση ενισχύει τις κοινωνικές δεξιότητες και την αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών/τριών, ενώ ο εκπαιδευτικός διασφαλίζει την ομαλή διεξαγωγή της δραστηριότητας και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.

Δραστηριότητα 4

Τίτλος δραστηριότητας

"Μαθητική Αντιρατσιστική Δράση: Από τη Θεωρία στην Ψηφιακή Πράξη".

Συνοπτική περιγραφή

Η 4η δραστηριότητα εστιάζει στη δημιουργία ψηφιακών εικόνων για την αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών στο σχολείο. Οι μαθητές/τριες επιλέγουν ένα νέο ρατσιστικό παράδειγμα, κατασκευάζουν ψηφιακές εικόνες με το Microsoft Bing και ψηφίζουν την καλύτερη. Στη συνέχεια, κάθε ομάδα δημιουργεί τη δική της εκδοχή για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Αυτή η δραστηριότητα συνδέεται φυσικά με τις προηγούμενες, καθώς επεκτείνει τις δεξιότητες ανάλυσης και επίλυσης προβλημάτων που έχουν ήδη αναπτυχθεί.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- **Εφαρμογή:** Οι μαθητές/τριες θα μπορούν να εφαρμόζουν στρατηγικές για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών.
- **Αξιολόγηση:** Θα μπορούν να κρίνουν καταστάσεις που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης.
- **Δημιουργία:** Θα μπορούν να δημιουργούν ψηφιακά έργα σχετικά με τις συνέπειες του ρατσισμού.
- **Χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας:** Θα εξασκηθούν στη χρήση ψηφιακών εργαλείων για τη δημιουργία ψηφιακών εικόνων.

Είδος δραστηριότητας

Η ολομέλεια της τάξης επιλέγει ένα νέο παράδειγμα ρατσιστικής συμπεριφοράς, το οποίο μπορεί να εμφανιστεί στο σχολικό πλαίσιο και προβαίνει σε παρόμοια επεξεργασία του. Η νέα προβληματική κατάσταση διατηρείται κοινή για όλες τις ομάδες εργασίας, ενώ οι διαφορετικές εκδοχές του σεναρίου κατανέμονται, πάλι, στις 4 ομάδες εργασίας. Τώρα όμως, καλούνται οι ίδιοι οι μαθητές/τριες να κατασκευάσουν τις ψηφιακές εικόνες που θα αξιοποιηθούν για τη νέα κατάσταση, χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα δημιουργίας εικόνας με Τεχνητή Νοημοσύνη, Microsoft Bing. Σε πρώτη φάση, όλες οι ομάδες θα ασχοληθούν με την κατασκευή της αρχικής ψηφιακής εικόνας που θα παρουσιάζει το νέο φαινόμενο ρατσισμού και θεωρείται ότι εκτυλίσσεται στο χώρο του σχολείου. Η εικόνα αυτή, η οποία θα είναι κοινή για όλες τις ομάδες, θα αναδειχθεί με ψηφοφορία από την ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα θα επιδοθεί στην κατασκευή της δικής τους εκδοχής για την αντιμετώπιση της νέας προβληματικής κατάστασης (αξιοποιώντας το Microsoft Bing).

Εκτιμώμενη διάρκεια

Η εκτιμώμενη διάρκεια της 4ης Δραστηριότητας είναι 20 λεπτά.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Η τεχνική διδασκαλίας που ακολουθείται στην 4η δραστηριότητα περιλαμβάνει την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και τη χρήση της τεχνολογίας για δημιουργική έκφραση. Οι μαθητές/τριες εργάζονται σε ομάδες

για να κατασκευάσουν ψηφιακές εικόνες χρησιμοποιώντας το πρόγραμμα Microsoft Bing, ενώ η διαδικασία επιλογής της καλύτερης εικόνας μέσω ψηφοφορίας προάγει τη συνεργασία και την ομαδική λήψη αποφάσεων.

Εργαλεία

- **Tablets/υπολογιστές:** Κάθε ομάδα μαθητών/τριών θα διαθέτει ένα tablet (ή εναλλακτικά έναν υπολογιστή) για το πρόγραμμα δημιουργίας ψηφιακών εικόνων με την τεχνητή νοημοσύνη Microsoft Bing.
- **Διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας:** Για την παρουσίαση των ψηφιακών εικόνων που θα δημιουργηθούν από τους μαθητές/τριες.
- **Πρόσβαση στο Διαδίκτυο:** Απαραίτητη για τη χρήση online εργαλείων όπως το Microsoft Bing.
- **Microsoft Bing Image Creator:** Για τη δημιουργία ψηφιακών εικόνων από τις ομάδες μαθητών/τριών.
- **PowerPoint:** Για την παρουσίαση στοιχείων του σεναρίου και την προβολή των ψηφιακών εικόνων.

Ενορχήστρωση τάξης

Η ενορχήστρωση της τάξης στην 4η Δραστηριότητα επικεντρώνεται στην ενεργή συμμετοχή των μαθητών/τριών και την καθοδήγησή τους από τον/την εκπαιδευτικό. Κατά την εισαγωγή της δραστηριότητας, ο/η εκπαιδευτικός προβάλλει τη νέα προβληματική κατάσταση και ορίζει τη διαδικασία για τη δημιουργία των ψηφιακών εικόνων. Κατά τη διάρκεια της εργασίας, ο/η εκπαιδευτικός διευθύνει τις ομάδες των μαθητών/τριών, παρέχοντας κατευθυντήριες οδηγίες και βοήθεια στη χρήση του Microsoft Bing για τη δημιουργία των εικόνων.

Οι μαθητές/τριες συνεργάζονται σε ομάδες για να αναπτύξουν και να παρουσιάσουν τις δικές τους εκδοχές της προβληματικής κατάστασης. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει τον ρόλο της στην κατασκευή της ψηφιακής εικόνας και στην προετοιμασία της παρουσίασης μπροστά στην τάξη. Ο/Η εκπαιδευτικός παρακολουθεί και υποστηρίζει τις ομάδες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, προωθώντας την αλληλεπίδραση και την επίλυση προβλημάτων μεταξύ των μαθητών/τριών.

Δραστηριότητα 5

Τίτλος δραστηριότητας

"Ανάπτυξη Συναισθηματικής Νοημοσύνης: Η Συνειδητοποίηση των Ρατσιστικών Στερεοτύπων μέσω της Ψηφιακής Δημιουργίας".

Συνοπτική περιγραφή

Η δραστηριότητα αυτή έχει ως στόχο να αναδείξει διαφορετικές εκδοχές του νέου υποθετικού φαινομένου ρατσισμού στο σχολικό πλαίσιο μέσω της θεατρικής τεχνικής "Γλύπτης – Γλυπτό". Οι ομάδες δημιουργούν και παρουσιάζουν ψηφιακές εικόνες που απεικονίζουν τις δικές τους ερμηνείες του φαινομένου. Η δραστηριότητα αποτελεί φυσική συνέχεια της προηγούμενης, ενισχύοντας την κατανόηση και την ευαισθητοποίηση στα θέματα διαπολιτισμικής επικοινωνίας και ρατσισμού στο σχολείο.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- **Εφαρμογή:** Οι μαθητές/τριες θα εμβαθύνουν στην εφαρμογή στρατηγικών για την αναγνώριση και αντιμετώπιση ρατσιστικών συμπεριφορών.
- **Αξιολόγηση:** Θα μπορούν να κρίνουν καταστάσεις που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και να προτείνουν τρόπους αντιμετώπισης.
- **Επικοινωνία:** Θα βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες μέσω συζητήσεων, παρουσιάσεων και χρήσης θεατρικών τεχνικών.
- **Επίλυση Προβλημάτων:** Θα εξασκήσουν τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων μέσω της ανάλυσης και αντιμετώπισης ρατσιστικών περιστατικών.
- **Σεβασμός και Αλληλεγγύη:** Θα αναπτύξουν στάσεις σεβασμού και αλληλεγγύης προς όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών.
- **Αντίσταση στον Ρατσισμό:** Θα ενισχύσουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν και να αντιστέκονται σε ρατσιστικές συμπεριφορές, προωθώντας την ισότητα και την ενσωμάτωση.

Είδος δραστηριότητας

Η κάθε ομάδα αποδίδει με τη θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό" τη διαφορετική εκδοχή του σεναρίου, για το νέο υποθετικό φαινόμενο ρατσισμού στο χώρο του σχολείου. Οι σχετικές εικόνες που δημιούργησαν τα παιδιά προβάλλονται στην ολομέλεια της τάξης. Ακολουθεί συζήτηση και σχολιασμός.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Η εκτιμώμενη διάρκεια της 5ης Δραστηριότητας είναι 18 λεπτά.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα, εφαρμόζεται η θεατρική τεχνική "Γλύπτης – Γλυπτό". Οι μαθητές/τριες σχηματίζουν στατικές εικόνες με τα σώματά τους, απεικονίζοντας σκηνές από τις ψηφιακές εικόνες που δημιούργησαν στην προηγούμενη δραστηριότητα.

Εργαλεία

- **Tablets/υπολογιστές:** Κάθε ομάδα μαθητών/τριών θα διαθέτει ένα tablet (ή εναλλακτικά έναν υπολογιστή) για την παρατήρηση των ψηφιακών εικόνων του σεναρίου που έχουν να αναπαραστήσουν.
- **Διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας:** Για την παρουσίαση των ψηφιακών εικόνων που θα δημιουργηθούν από τους μαθητές/τριες.

Ενορχήστρωση τάξης

Στη δραστηριότητα αυτή, ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί και παρακολουθεί τις ομάδες μαθητών/τριών, παρεμβαίνοντας όποτε χρειάζεται για να διασφαλίσει τη σωστή κατανόηση και εφαρμογή της τεχνικής "Γλύπτης – Γλυπτό". Οι μαθητές/τριες εργάζονται σε ομάδες, αναλαμβάνοντας ρόλους όπως του "γλύπτη" και του "γλυπτού". Ο/Η εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τη συνεργασία και την αλληλεπίδραση μεταξύ των ομάδων, ενώ παράλληλα προσφέρει καθοδήγηση και υποστήριξη για τη δημιουργία και την παρουσίαση των σκηνών. Η διαφοροποίηση επιτυγχάνεται μέσω της ανάθεσης διαφορετικών σεναρίων σε κάθε ομάδα.

Δραστηριότητα 6

Τίτλος δραστηριότητας

"Αποτίμηση και Προτάσεις για Βελτίωση".

Συνοπτική περιγραφή

Στη δραστηριότητα αυτή, οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν ένα διαφοροποιημένο φύλλο αξιολόγησης λύνοντας μια ακροστιχίδα με τη λέξη "Δικαίωμα". Μέσω αυτοαξιολόγησης και ανατροφοδότησης από τον/την εκπαιδευτικό, αποτιμούν τη διδασκαλία και προτείνουν νέες πτυχές για εξερεύνηση.

Διδακτικοί στόχοι / Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

- **Σεβασμός και Αλληλεγγύη:** Οι μαθητές/τριες θα αναπτύξουν στάσεις σεβασμού και αλληλεγγύης προς όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως φυλής, φύλου, θρησκείας ή άλλων χαρακτηριστικών.
- **Κοινωνική Ευθύνη:** Θα αναπτύξουν αίσθηση κοινωνικής ευθύνης και επιθυμία να συμβάλλουν σε μια δίκαιη και ισότιμη κοινωνία.

Είδος δραστηριότητας

Δίνεται διαφοροποιημένο φύλλο αξιολόγησης του μαθήματος στα παιδιά και τα αποτελέσματά του

παρουσιάζονται στο PowerPoint. Οι μαθητές/-τριες συμπληρώνουν την ακροστιχίδα της λέξης "Δικαίωμα" σε ένα **Ατομικό Φύλλο Αξιολόγησης**. Προβαίνουν σε αυτοαξιολόγηση. Ο/η εκπαιδευτικός δίνει την απαραίτητη ανατροφοδότηση στους μαθητές/-τριες. Μοιράζεται ερωτηματολόγιο αποτίμησης του σεναρίου, που αφορά τα σημεία της διδασκαλίας που συγκέντρωσαν την προτίμησή τους και γίνονται προτάσεις για εξερεύνηση νέων πτυχών του γνωστικού αντικείμενου που διδάχθηκε.

Εκτιμώμενη διάρκεια

Η εκτιμώμενη διάρκεια της 6ης Δραστηριότητας είναι 7 λεπτά.

Τεχνική/ές διδασκαλίας

Στην τελική δραστηριότητα του παρόντος σεναρίου, η τεχνική ΑΒΓ χρησιμοποιείται όπου οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν την ακροστιχίδα της λέξης "Δικαίωμα". Αυτός ο τρόπος ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να κάνουν αυτοαξιολόγηση των γνώσεων που αποκόμισαν.

Εργαλεία

- **Διαδραστικός πίνακας ή βιντεοπροβολέας:** Για την παρουσίαση των απαντήσεων στο Φύλλο Αξιολόγησης, μέσω PowerPoint.
- **PowerPoint:** Όπου παρουσιάζονται οι απαντήσεις του Φύλλου αξιολόγησης, ώστε να προβούν οι μαθητές/τριες σε αυτοαξιολόγηση.

Ενορχήστρωση τάξης

Στην 6η δραστηριότητα ο/η εκπαιδευτικός διανέμει διαφοροποιημένα φύλλα αξιολόγησης στους μαθητές/τριες. Οι μαθητές/τριες συμπληρώνουν ακροστιχίδες για τη λέξη «Δικαίωμα» και αυτοαξιολογούνται. Ο/ Η εκπαιδευτικός παρέχει ανατροφοδότηση και διεξάγει συζητήσεις για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, ενώ μοιράζει ερωτηματολόγια αποτίμησης του σεναρίου για προτάσεις εξερεύνησης νέων πτυχών του μαθήματος. Οι μαθητές/τριες ενεργοποιούνται κοινωνικά και αναλαμβάνουν ρόλους ως συνομιλητές και αξιολογητές.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ & ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Είδος αξιολόγησης

Η αξιολόγηση για το παρόν σενάριο διδασκαλίας μπορεί να πραγματοποιηθεί με διάφορες μορφές, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές δραστηριότητες που περιλαμβάνονται.

Διαγνωστική αξιολόγηση (Προδιαγνωστική): Πραγματοποιείται πριν από την εφαρμογή του σεναρίου και αφορά στην αξιολόγηση των προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών/τριών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως αυτά παρουσιάζονται στην Οικουμενική Διακήρυξη. Οι συνθήκες αξιολόγησης περιλαμβάνουν συζητήσεις ομάδας, με στόχο την κατανόηση του αρχικού επιπέδου γνώσεων και απόψεων των μαθητών/τριών για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Διαμορφωτική αξιολόγηση: Πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια των ομαδικών εργασιών και των παρουσιάσεων στην ολομέλεια της τάξης. Οι συνθήκες αξιολόγησης περιλαμβάνουν παρακολούθηση και αξιολόγηση των συζητήσεων των ομάδων και παρατηρήσεις του/της εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων. Οι στόχοι είναι η αξιολόγηση της προόδου των μαθητών/τριών στην κατανόηση και εφαρμογή των νέων γνώσεων, καθώς και η διόρθωση πιθανών παρανοήσεων ή ασαφειών.

Αξιολόγηση Προϊόντος: Πραγματοποιείται κατά την κατασκευή των ψηφιακών εικόνων και των παρουσιάσεων των έργων των ομάδων στην ολομέλεια. Οι συνθήκες αξιολόγησης περιλαμβάνουν ανάλυση της ποιότητας των δημιουργηθέντων ψηφιακών εικόνων και των θεατρικών αναπαραστάσεων αυτών, καθώς και τις ανταποκρίσεις των ομάδων στις ερωτήσεις της ολομέλειας. Οι στόχοι είναι η αξιολόγηση της ικανότητας κατανόησης, εφαρμογής και παρουσίασης των νέων γνώσεων και ιδεών από τους μαθητές. Τέλος το Ατομικό Φύλλο Αξιολόγησης, αλλά και το Ερωτηματολόγιο Αποτίμησης του Σεναρίου προσφέρει πολύτιμες πληροφορίες στην αξιολόγηση του συνολικού προϊόντος.

Εργαλείο/α αξιολόγησης

Ως εργαλεία αξιολόγησης θα αξιοποιηθούν τα ερωτηματολόγια αποτίμησης του σεναρίου, οι δημιουργίες των μαθητών/τριών, και τα Φύλλα Εργασίας και Αξιολόγησης.

Αντίκτυπος

Το σενάριο αναμένεται να έχει σημαντικό θετικό αντίκτυπο στους μαθητές/τριες, καλλιεργώντας την κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων τους ως πολίτες. Οι μαθητές/τριες θα αναπτύξουν κριτική σκέψη και δεξιότητες συνεργασίας μέσω ομαδικών δραστηριοτήτων. Οι εκπαιδευτικοί θα επωφεληθούν από τη χρήση καινοτόμων τεχνικών διδασκαλίας και εργαλείων. Η ευρύτερη σχολική κοινότητα θα επωφεληθεί από την προώθηση των αξιών της ισότητας και της ανεκτικότητας. Πιθανοί περιορισμοί περιλαμβάνουν την ανάγκη για τεχνολογικό εξοπλισμό και την προσαρμογή των μαθητών/τριών σε νέες μεθόδους διδασκαλίας. Η διάδοση των αποτελεσμάτων μπορεί να επιτευχθεί μέσω παρουσιάσεων και συζητήσεων στην ευρύτερη σχολική κοινότητα.

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Επεκτασιμότητα

Το σενάριο μπορεί να επεκταθεί με διάφορους τρόπους. Πρώτον, μπορούν να προστεθούν δραστηριότητες που επικεντρώνονται σε άλλα δικαιώματα, όπως τα οικονομικά ή τα πολιτιστικά. Δεύτερον, μπορούν να χρησιμοποιηθούν διαφορετικές τεχνολογίες, όπως εικονική πραγματικότητα για την κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Τρίτον, το σενάριο μπορεί να προσαρμοστεί για διδασκαλία σε άλλα μαθήματα, όπως η Ιστορία, εξετάζοντας ιστορικές περιπτώσεις παραβίασης δικαιωμάτων. Τέλος, με προσαρμογές, το σενάριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε διαφορετικά εκπαιδευτικά επίπεδα ή ακόμα και σε ενήλικες, προάγοντας την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Βιβλιογραφία

Ennis, P. (1985). Goals for a Critical Thinking/Reasoning Curriculum. Illinois Critical Thinking Project. University of Illinois, Champaign IL.

Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1999). Making cooperative learning Work. *Theory into Practice*, 38(2), 67-73.

Means B. (1994), *Technology and education reform. The reality behind the promise*, Jossey-Bass Publishers, San Francisco.

Βασικές αρχές διαφοροποιημένης διδασκαλίας και μάθησης. 4ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κεντρικής Μακεδονίας. Επιμορφωτική συνάντηση νεοδιορισθέντων (μονίμων και αναπληρωτών) εκπαιδευτικών. Σεπτέμβριος 2021.

https://users.sch.gr/panagioto/dist_ed/dist_2/u7.pdf (Αξιολόγηση και ανατροφοδότηση στην εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση)

Ευαγγέλου, Ι. και Κακανά, Δ. (2014). *Βελτιώνοντας το κλίμα της τάξης: μια εκπαιδευτική έρευνα δράσης όπου αναδεικνύονται σύγχρονες εκπαιδευτικές στρατηγικές*. *Ερευνώντας τον κόσμο του παιδιού*, τόμος 13. Ανακτήθηκε στις 11 Απριλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/omep/article/view/17921>

Κούστα, Α. (2017). *Ανάπτυξη κλίματος σχολικής τάξης: το παράδειγμα της λεκτικής και μη λεκτικής συμπεριφοράς του εκπαιδευτικού*, μεταπτυχιακή εργασία, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ρόδος. Ανακτήθηκε στις 11 Απριλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://hellenicus.lib.aegean.gr/handle/11610/19037?show=full>

Μαραθεύτη, Μ. Ε. (2019). *Στρατηγικές αυτορρυθμιζόμενης μάθησης κατά την εφηβεία: Εφαρμογή στα φιλολογικά μαθήματα*, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Ανακτήθηκε στις 11 Απριλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://apothesis.eap.gr/archive/item/155300>

Μπαρακίτη, Σ. Α. (2012). *Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών μέσω της μεθοδολογίας problem-based learning*, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Μεταπτυχιακή Διατριβή. Ανακτήθηκε στις 2 Ιουλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/handle/unipi/4856>

Μπογιατζόγλου, Σ. (2023). *Απόψεις εκπαιδευτικών για τη συμπερίληψη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση*, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Μεταπτυχιακή Διατριβή. Ανακτήθηκε στις 11 Απριλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://amitos.library.uop.gr/xmlui/handle/123456789/7285>

Μπουσδούνης, Ι. κ.α. (2022). *Εγχειρίδιο για τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας όσον αφορά τις στρατηγικές αυτορρύθμισης της μάθησης κι ενεργής εμπλοκής του/της μαθητή/-τριας στο γνωστικό αντικείμενο της γλώσσας, στη βάση διαστάσεων του ψηφιοποιημένου υλικού για την Δ' δημοτικού*, Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ανακτήθηκε στις 11 Απριλίου 2024 από τη διεύθυνση

Παυλίδου, Μ. (2017). *Γλωσσική εκπαίδευση και σχολικός λόγος στις ομαδοσυνεργατικές διδακτικές πρακτικές*, Διδακτορική διατριβή, Αριστοτέλειο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη. Ανακτήθηκε στις 21 Αυγούστου 2023 από τη διεύθυνση <https://freader.ekt.gr/eadd/index.php?doc=40386&lang=el#p=1>.

Πετροπούλου, Ο., Κασιμάτη Κ. και Ρετάλης Σ. (2015). *Σύγχρονες Μορφές Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης Με Αξιοποίηση Εκπαιδευτικών Τεχνολογιών*. Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Ανακτήθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2024 από τη διεύθυνση <https://www.openbook.gr/sygxrones-morfes-ekpaideytikis-axiologisis-me-axiopoisi-ekpaideytikwn-texnologiwn/>

Ρεπαντής, Σ., Β. (2019). *Συνεργατική μάθηση με τη χρήση τεχνολογιών διάδρασης σε αλληλεπιδραστικές επιφάνειες*, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Διδακτορική Διατριβή, Ανακτήθηκε στις 2 Ιουλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/46297>.

Τζιάβας, Β., (2014). *Το Ψηφιακό Σχολείο στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Το προφίλ του εκπαιδευτικού και η χρήση των Τ.Π.Ε. στην μαθησιακή διαδικασία*, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Μεταπτυχιακή Διατριβή, ανακτήθηκε στις 2 Ιουλίου 2024 από τη διεύθυνση <https://amitos.library.uop.gr/xmlui/handle/123456789/2233>.

ΦΕΚ 506/Β/2-2-2023. *Πρόγραμμα σπουδών για το μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής στις Ε' και Στ' τάξεις Δημοτικού Σχολείου*. Υπουργείο παιδείας και θρησκευμάτων. Αθήνα.

Χρονοπούλου Γ., (2014). *Θεατρικές τεχνικές στα φιλολογικά μαθήματα*.

Το σενάριο βασίζεται στο template «[Εξειδικευμένο Template για εκπαιδευτικά σενάρια της Ομάδας Έρευνας Ψηφιακών Μέσων στην Εκπαίδευση](#)».